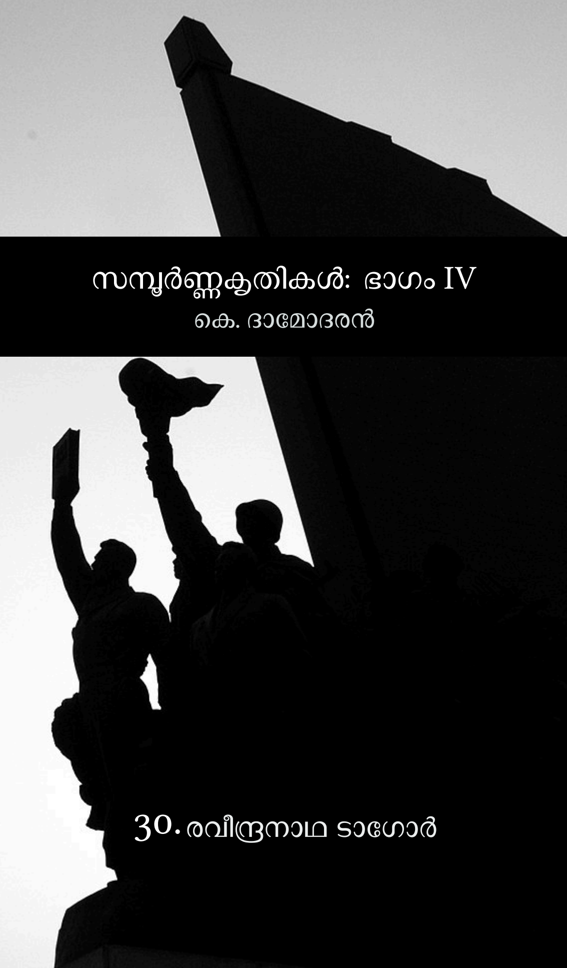

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം IV

കെ. ദാമോദരൻ

30. രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം IV

കെ. ദാമോദരൻ

(മലയാളം: രാഷ്ട്രീയം, ചരിത്രം)

കെ. ദാമോദരൻ എഡിറ്റോറിയൽ കമ്മിറ്റി

- ആന്റണി തോമസ്
- സി. എൻ. ജയദേവൻ
- എം. പി. അച്യുതൻ
- ഐ. വി. ശശാങ്കൻ
- ഡോ. വള്ളിക്കാവ് മോഹൻദാസ്

© 2009–2020 Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd., Trivandrum, owned by Communist Party of India, Trivandrum.

Printed editions published by Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd.

First published in print media 2009.

The electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution By Share Alike license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in LaTeX in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using XeTeX from TeXLive 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by Rachana Institute of Typography. The font used for Latin script was Linux Libertine developed by Philipp H. Poll.

Cover: Mansu Hill Grand Monument, a picture of sculpture by Jennybento. The image is taken from Wikimedia Commons and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation
JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014
URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

30 രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ 1

1 ഹിന്ദുമതപുനരുദ്ധാരണത്തിന്റെ നേരെ 3

2 ടാഗോറും ഗാന്ധിജിയും 4

3 മനുഷ്യൻ എന്തൊരത്ഭുത ശക്തി! . . 5

4 ടാഗോറിന്റെ മനുഷ്യസ്നേഹം 6

5 ഇന്ത്യയുടെ ലക്ഷ്യം 7

6 വീക്ഷണഗതിയുടെ വിശാലത 8

7 ‘റഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകൾ’ . . . 9

8 ടാഗോറിനെപ്പറ്റി നെഹ്റു 10

30

രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ

ഹിന്ദുമതത്തിലെ പ്രാകൃതങ്ങളും മധ്യകാലോചിതങ്ങളുമായ അനാചാരങ്ങളോടും അന്ധവിശ്വാസങ്ങളോടും പടവെട്ടിയ ദ്വാരകാനാഥ ടാഗോർ രാജാറാം മോഹൻ റോയിയുടെ ഒരു സഹപ്രവർത്തകനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ ദേവേന്ദ്രനാഥടാഗോറും ബ്രഹ്മസമാജത്തിന്റെ ഒരു ഉന്നത നേതാവായിത്തീർന്നു. ദേവേന്ദ്രനാഥടാഗോറിന്റെ പുത്രനാണ് 1861-ൽ കൽക്കത്തയിൽ ജനിച്ച് കവി, കലാകാരൻ, മനുഷ്യസ്നേഹി, തത്വജ്ഞാനി, രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകൻ, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തകൻ എന്നിങ്ങനെ പല നിലയിലും പ്രശസ്തനായിത്തീർന്ന രവീന്ദ്രനാഥടാഗോർ.

1 ഹിന്ദുമതപുനരുദ്ധാരണത്തിന്റെ നേരെ

പാണ്ഡിത്യത്തിന്റേയും പുരോഗമനപരങ്ങളായ ആശയങ്ങളുടേയും അനാചാരങ്ങൾക്കെതിരായ സാമൂഹ്യപ്രവർത്തനങ്ങളുടേയും ചുറ്റുപാടുകളിലാണ് രവീന്ദ്രനാഥടാഗോർ വളർന്നത്. കുട്ടിക്കാലത്തു തന്നെ ബ്രഹ്മസമാജം അദ്ദേഹത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തി. പിന്നീട് 'ചൈനയിലെ ഭാഷണങ്ങൾ' എന്ന പുസ്തകത്തിൽ തന്റെ വീക്ഷണഗതിയെ രൂപപ്പെടുത്തിയ മൂന്നു ഘടകങ്ങളെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി; ഒന്നാമത് 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഏറ്റവും വലിയ ബംഗാളി സാഹിത്യകാരനായ ബങ്കിംചന്ദ്രചാറ്റർജി; രണ്ടാമത്തേത്, ബ്രഹ്മസമാജത്തിന്റെ ആശയങ്ങൾ; മൂന്നാമത്തേത് ഇന്ത്യയിലെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനവും 1885-ൽ ആരംഭിച്ച ഇന്ത്യൻ നാഷണൽ കോൺഗ്രസ്സും.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തിൽ ബ്രഹ്മസമാജത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറെക്കുറെ മന്ദീഭവിക്കാൻ തുടങ്ങിയ കാലത്ത് ആത്മീയവാദത്തിലും ഹിന്ദുമതത്തിലും അടിയുറച്ച മറ്റൊരു പ്രസ്ഥാനം ശക്തിപ്പെട്ടുവരികയുണ്ടായി. വൈദികകാലത്തെ ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളെ മുറുകെ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഹിന്ദുമതത്തെ പുനരുദ്ധരിക്കാനുള്ള ഒരു പ്രസ്ഥാനമായിരുന്നു അത്. അതിന്റെ നേതാക്കൻമാരിൽ പലരും തീവ്രവാദപരമായ രാഷ്ട്രീയപ്രക്ഷോഭങ്ങളിൽ മുന്നിട്ടുനിന്നു. ഭരണാധികാരികളുടെ ആക്രമണങ്ങളെ ചെറുക്കാൻ ഹിംസയുപയോഗിക്കുന്നതുപോലും തെറ്റല്ലെന്ന് അവർ വിശ്വസിച്ചു. വിദേശീയരായ എല്ലാത്തരം സാംസ്കാരിക പ്രവണതകളേയും അവർ കഠിനമായി എതിർത്തു. ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങളിൽ സ്വാതന്ത്ര്യബോധവും ഇന്ത്യയുടെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിമാനവും നട്ടുപിടിപ്പിക്കാൻ അവർ പരിശ്രമിച്ചു. എന്നാലവരുടെ ദാർശനികമായ വീക്ഷണഗതി പിന്തിരിപ്പനായിരുന്നു. ആധുനികശാസ്ത്രങ്ങളുടെ കൈപിടിച്ചുകൊണ്ട് മുന്നോട്ടുപോവാനല്ല, ഭൂതകാലത്തിന്റെ അപരിഷ്കൃതത്വത്തിലേക്ക് മടങ്ങിപ്പോകുവാനാണ് അവർ ആഹ്വാനം ചെയ്തത്. ഹിന്ദുമതത്തിലെ എല്ലാ ആചാരങ്ങളേയും — നിർജീവങ്ങളും കാലഹരണം വന്നവയുമായ ആചാരങ്ങളെപ്പോലും ചിട്ടയോടുകൂടി അനുഷ്ഠിക്കണമെന്ന് അവർ നിഷ്കർഷിച്ചു. ഈ ഹിന്ദുമത പുനരുദ്ധാരണ പരിശ്രമങ്ങൾ, ഫലത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളേയും മുസ്ലീങ്ങളെയും തമ്മിൽ അകറ്റുകയും അങ്ങനെ തങ്ങളുടെ അവകാശാധികാരങ്ങൾക്കുവേണ്ടി യോജിച്ച പോരാടുന്നതിൽ നിന്ന് പൊതുജനങ്ങളെ തടഞ്ഞുനിർത്തുകയുമാണ് ചെയ്തത്. മറ്റ പല കാര്യങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും ഒരു തികഞ്ഞ ജനാധിപത്യവാദിയായിരുന്ന ലോകമാന്യതിലകിനെപ്പോലും ഈ യാഥാസ്ഥിതിക ചിന്താഗതി പിടികൂടുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, ബങ്കിംചന്ദ്രചാറ്റർജി, അരവിന്ദഘോഷ്, ലജ്പത്റായി തുടങ്ങിയ ചില നേതാക്കൻമാരുടെ വീക്ഷണഗതികളിലാണ് അവ ഏറ്റവുമധികം നിഴലിച്ചിരുന്നത്.

രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ ഹിന്ദുമതപുനരുദ്ധാരണസംരംഭങ്ങളിൽ ഒട്ടുംതന്നെ അഭിരുചി കാണിച്ചില്ല. നേരെമറിച്ച് അവരെ എതിർക്കുകയാണദ്ദേഹം ചെയ്തത്. ഭൂതകാലത്തിലല്ല, ഭാവിയിലാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ ദൃഷ്ടിയുറപ്പിച്ചത്. തന്റെ 'ഗോരാ' എന്ന സുപ്രസിദ്ധ നോവലിൽ പഴയ വീക്ഷണഗതിയും പുതിയ വീക്ഷണഗതിയും തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനങ്ങളെ വളരെ തന്മയത്വത്തോടുകൂടി ചിത്രീകരിക്കുന്നുണ്ട്.

2 ടാഗോറും ഗാന്ധിജിയും

ഇതിന്റെ അർത്ഥം അദ്ദേഹത്തിന് യാതൊരു ദാർശ
നിക വീക്ഷണഗതിയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നല്ല; തീർച്ച
യായുമുണ്ടായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ സാംസ്കാരികവും ദാർ
ശനികവുമായ പാരമ്പര്യങ്ങളെ കൂടെക്കൂടെ അയവിറ
ക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരിക്കലുമദ്ദേഹത്തിനു സങ്കോചമു
ണ്ടായിട്ടില്ല. പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ പിന്നിൽ ഒരു മഹത്തായ
ശക്തി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുണ്ട് എന്ന ദൃഢ
വിശ്വാസവും അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നുമാത്രം,
മഹത്തായ ആ ശക്തി, ആ കേവലമായ ബ്രഹ്മം പ്ര
കൃതിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും മനുഷ്യർ തമ്മിലുള്ള
ബന്ധങ്ങളിലും കൈകടത്തുന്ന ഒരു ശക്തിയല്ല. മഹാ
കവിയും മഹാത്മാഗാന്ധിയും തമ്മിലുണ്ടായ ഒരു വാദ
പ്രതിവാദത്തെ ഇവിടെയൊന്നനുസ്മരിക്കുന്നത് നന്ന്.
1934-ൽ ബീഹാറിൽ വലിയൊരു ഭൂകമ്പമുണ്ടായി. പതി
നായിരക്കണക്കിനാളുകൾ മരിച്ചു. കോടിക്കണക്കിനുറ
പ്പിക വിലപിടിച്ച സ്വത്തുക്കൾ നശിച്ചു. മഹാത്മാഗാന്ധി
പറഞ്ഞു സവർണഹിന്ദുക്കൾ ഹരിജനങ്ങളോടുകാണി
ക്കുന്ന അനീതികൾക്ക് ദൈവം നൽകുന്ന ശിക്ഷയാണ്
ഈ ഭൂകമ്പമെന്ന്. ദൈവത്തിന് ഭൂകമ്പത്തിൽ യാതൊ
രു പങ്കുമില്ലെന്നും ഭൗതികശക്തികളുടെ പ്രവർത്തനം
മൂലമാണതുണ്ടായതെന്നും മഹാകവി പറഞ്ഞു. ദൈവ
ത്തിന്റെ ശിക്ഷയാണെങ്കിൽ, നിരപരാധരെപ്പോലും ശി
ക്ഷിക്കുന്ന ആ ദൈവം എന്തൊരു ദൈവമാണ് എന്ന
ദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. ഗാന്ധിജിയും വിട്ടില്ല. ദൈവത്തിന്റെ
പ്രവർത്തനങ്ങളെ യുക്തികൊണ്ടു തെളിയിക്കുക സാ
ദ്ധ്യമല്ലെന്നും, ലോകത്തിൽ ഒരിലയിളകുന്നതുപോലും
ദൈവത്തിന്റെ ഇച്ഛാശക്തിയുടെ ഫലമായിട്ടാണെന്ന്
താൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, അദ്ദേഹം പ്ര
സ്താവിച്ചു. ഈ വാദപ്രതിവാദത്തിൽനിന്ന് രണ്ട് മഹാൻ
മാരുടെയും വീക്ഷണഗതികൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം
മനസിലാക്കാം. ഗാന്ധിജിയുടെ വീക്ഷണഗതിയുടെ പി
ന്നിൽ യുക്തിക്കതീതമായ ഒരീശ്വരനുണ്ട്. ടാഗോറിന്റെ
വീക്ഷണഗതി കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയമാണ്. അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ ഈശ്വരൻ ഭൗതികശാസ്ത്രങ്ങളേയും മനുഷ്യരുടെ
ലൗകികജീവിതത്തെയും വെറുതെ വിടുന്നു.

3 മനുഷ്യൻ എന്തൊരത്ഭുത ശക്തി!

ടാഗോർ ഈശ്വരവിശ്വാസിയാണ്, സംശയമില്ല. പക്ഷേ, മനുഷ്യനാണ് അദ്ദേഹത്തെ കൂടുതലാകർഷിച്ചത്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

> 'മനോഹരമായ ഈ ലോകത്തിൽനിന്ന് ഉടൻ മുക്തി ലഭിക്കണമെന്ന് എനിക്കാഗ്രഹമില്ല. ആകാശം, ചക്രവാളം, സമുദ്രം ഇവയാൽ അനുഗ്രഹീതമായ ഭൂമിയിൽ സ്വന്തം സഹോദരങ്ങളായ മനുഷ്യരുടെയിടയിൽ അവരോടൊത്ത് ജീവിക്കുന്നതിലാണ് എനിക്ക് താൽപര്യം.'

വീണ്ടും,

> 'എണ്ണമറ്റ ബന്ധങ്ങൾക്കിടയിൽ കിടന്നുതന്നെ ആനന്ദമയമായ മുക്തിയുടെ സ്വാദ് ഞാനനുഭവിച്ചുകൊള്ളാം.'

തന്റെ സുപ്രസിദ്ധമായ 'ഗീതാഞ്ജലി'യിലെ ഒരു കവിതയിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി:

> 'ഈ സങ്കീർത്തനങ്ങളും സാഹിത്യവും മന്ത്രോച്ചാരണങ്ങളും മതിയാക്കുക! കവാടങ്ങളും വാതായനങ്ങളും അടച്ചുബന്ധിച്ചുള്ള ഒരു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ അന്ധകാരാവൃതമായ ഒരു കോണിൽ നീ ആരെയാണാരാധിക്കുന്നത്? നിന്റെ നയനം തുറക്കുക, നിന്റെ ദൈവം നിന്റെ മുമ്പിലില്ലെന്ന് അപ്പോൾ നിനക്ക് കാണുവാൻ കഴിയും!'
>
> 'കഠിനമായ നിലമുഴുന്ന ആ കർഷകനും, വീഥിനിർമ്മാണത്തിനു കല്ലുകൾ പൊട്ടിക്കുന്ന ആ തൊഴിലാളിയും എവിടെയുണ്ടോ? അവിടെയുണ്ട് അദ്ദേഹം. അവിടുന്ന് വെയിലിലും മഴയിലും അവരോടൊത്തുകൂടെത്തന്നെയുണ്ട്. അവിടുത്തെ വസ്ത്രങ്ങൾ പൂഴിപുരണ്ടിരിക്കുന്നു. പവിത്രമായ നിന്റെ ആ വസ്ത്രത്തെ വലിച്ചെറിയുകയും, അവിടുത്തെപ്പോലെതന്നെ നീയും ധൂളിയിലാവൃതമായ ആ നിലത്തിൽ വന്നെത്തുകയും ചെയ്യുക.'
>
> 'വിമുക്തിയോ? എവിടെയാണ് ആ വിമുക്തിയെ കണ്ടെത്തുക? നമ്മുടെ നാഥൻതന്നെയും സപ്രഹർഷം സൃഷ്ടിയുടെ ശൃംഖലകളെ സ്വാംശീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അവിടുന്ന് അനന്തമായും നമ്മോടെല്ലാവരോടും ബന്ധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.'
>
> 'നിന്റെ ധ്യാനങ്ങളിൽനിന്നും നീ പുറത്തുവരികയും അർച്ചനയ്ക്കുള്ള പുഷ്പങ്ങളേയും സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങളേയും മാറ്റിവയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക. നിന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ ജീർണിക്കുകയും മലീമസമാകുകയും ചെയ്തിരുന്നാലെന്താ? അവിടുത്തെ കണ്ടെത്തി, പ്രവൃത്തിയിലും ഫാലദേശത്തെ സ്വേദകണങ്ങളിലും അവിടത്തോടൊപ്പം നിലകൊള്ളുക!'

അമ്പതിലധികം കഥാസമാഹാരങ്ങൾ, പന്ത്രണ്ടോളം നോവലുകൾ, നൂറിലധികം ചെറുകഥകൾ, മുപ്പതിലധികം നാടകങ്ങൾ, ഇരുന്നൂറിലധികം പ്രബന്ധങ്ങൾ — ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം പല വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും വളരെയധികം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

4 ടാഗോറിന്റെ മനുഷ്യസ്നേഹം

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കലാസൃഷ്ടികളിൽ ആകാശവും ചക്രവാളവും സമുദ്രവുമുണ്ട്. പുഞ്ചിരിതൂകുന്ന പുഷ്പങ്ങളും നൃത്തംവയ്ക്കുന്ന നക്ഷത്രങ്ങളുമുണ്ട്. പക്ഷേ, എല്ലാം മനുഷ്യനുവേണ്ടിയാണ്. മറ്റെല്ലാറ്റിനുമുപരിയായി മനുഷ്യസ്നേഹമാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ ഓളം വെട്ടുന്നത്.

എന്നാൽ, അതൊരു കേവലമായ മനുഷ്യസ്നേഹമല്ല, അനുപമായ മനുഷ്യസ്നേഹമല്ല, പിന്നെയോ, അന്ധവിശ്വാസങ്ങൾക്കും അനാചാരങ്ങൾക്കും മർദ്ദനങ്ങൾക്കും ചൂഷണങ്ങൾക്കും എതിരായി പടവെട്ടുന്ന മനുഷ്യസ്നേഹമാണത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥാപാത്രങ്ങൾ ഫ്യൂഡലിസത്തിന്റെ അവശിഷ്ടതകൾക്കെതിരായി, കൊളോണിയൽ മേധാവിത്വത്തിന്റെ ദുഷ്ടതകൾക്കെതിരായി, സംസാരിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ജീവിക്കുകയും പടവെട്ടുകയും ചെയ്യുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളും കഥകളും ജനങ്ങളുടെ ദേശാഭിമാനത്തെ ഉയർത്തുകയും വീക്ഷണഗതിയെ വിശാലമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല കവിതകളുടേയും രൂപം പഴയ വൈഷ്ണവ കവികളുടേതാണ്. കബീർ തുടങ്ങിയ ഭക്തകവികളുടെ ഗീതങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കലാസൃഷ്ടികളിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മിസ്റ്റിസവും ആധ്യാത്മികതയും പുരണ്ട ബാഹ്യരൂപത്തെ അദ്ദേഹം യഥേഷ്ടമെടുത്തുപയോഗിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഉള്ളടക്കം ദേശാഭിമാനപരമാണ്, മനുഷ്യസ്നേഹപരമാണ്.

5 ഇന്ത്യയുടെ ലക്ഷ്യം

ഭൂതകാലത്തിന്റേയും വർത്തമാനകാലത്തിന്റേയും യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല അദ്ദേഹം ചെയ്യുന്നത്. ചിലപ്പോഴൊക്കെ അദ്ദേഹം ഭാവിയിലേക്ക് ഒന്നെത്തിനോക്കുകകൂടി ചെയ്യുന്നു. തന്റെ രാജ്യം എവിടേക്കാണു നയിക്കപ്പെടേണ്ടത് എന്നതിനെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം ഗീതാഞ്ജലിയിൽ ഒരു കവിതയിൽ എഴുതുന്നത് നോക്കുക:

> 'എവിടെ മനസ്സ് ഭയരഹിതമായിരിക്കുകയും ഉത്തമാംഗം സങ്കോചമെന്യേ ഉയരുകയും ചെയ്യുന്നുവോ,
>
> ജ്ഞാനം എവിടെ സ്വതന്ത്രമായിരിക്കുന്നുവോ,
>
> സങ്കുചിതങ്ങളായ ഗൃഹാഭിത്തികളിൽ ലോകം ചെറുതുണ്ടങ്ങളായി എവിടെ വിഭജിക്കപ്പെടാതിരിക്കുന്നുവോ,
>
> വാക്കുകൾ സത്യത്തിന്റെ അത്യഗാധതയിൽനിന്ന് എവിടെ പുറപ്പെടുന്നുവോ,
>
> അക്ഷീണമായ പ്രയത്നം അതിന്റെ കരങ്ങളെ പരിപൂർണതയ്ക്കായി എവിടെ നീട്ടുന്നുവോ,
>
> യുക്തിയുടെ സുസ്പഷ്ടമായ സരസ്സ് എവിടെ മൃതപ്രായമായ ആചാരങ്ങളുടെ വരണ്ട മരുഭൂമിയിൽക്കൂടി പ്രവഹിച്ച് അതിന്റെ ഗതിയെ നഷ്ടീഭവിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നുവോ,
>
> എന്നെന്നും വികസിതമായ ചിന്തയിലേക്കും പ്രവൃത്തിയിലേക്കും ചിത്തത്തെ അവിടുന്ന് എങ്ങോട്ടു നയിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ,
>
> ആ സ്വാതന്ത്ര്യസ്വർഗത്തിലേക്ക്, എന്റെ താതാ, എന്റെ രാജ്യമുണരട്ടെ!'

6 വീക്ഷണഗതിയുടെ വിശാലത

സാധാരണജനങ്ങൾക്കു പിടിയെത്താത്ത ദന്തഗോപുരത്തിന്റെ ശിഖരത്തിലിരുന്നുകൊണ്ട് മനുഷ്യനെ ഭാവനയുടെ ദൂരദർശിനിക്കുഴലിലൂടെ നോക്കിക്കാണുകയല്ല അദ്ദേഹം ചെയ്തത്. നേരെമറിച്ച്, അദ്ദേഹം തന്റെ സാഹിത്യം സൃഷ്ടിച്ചത് ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ, അവരുടെ ജീവിതാഭിലാഷങ്ങളിലും സമരങ്ങളിലും പങ്കുകൊണ്ടാണ്. 1905-1908 ലെ രാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങളിലും അദ്ദേഹം സജീവമായി നേരിട്ടു പങ്കെടുക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ, സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തിന്റെ ആയുധമെന്ന നിലയ്ക്ക് ഹിംസയെ കൂടുതൽകൂടുതൽ ഉപയോഗിക്കാൻ നടത്തിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നു പിൻവലിയുകയും സാഹിത്യപരവും വിദ്യാഭ്യാസപരവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷേ, അതിനുശേഷവും അദ്ദേഹം തന്റെ സ്വന്തമായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സാമ്രാജ്യമേധാവികളുടെ അക്രമങ്ങളെ എതിർക്കുകയും ജനങ്ങളുടെ ദേശീയബോധത്തെ ഉയർത്താൻ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

കാലംചെല്ലുന്തോറും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീക്ഷണഗതി കൂടുതൽ വിശാലമാകാൻ തുടങ്ങി. 1930 — നടുത്ത് അദ്ദേഹം ഒരു പാശ്ചാത്യ പര്യടനം നടത്തി. അമേരിക്കയിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കാനഡക്കാർ അദ്ദേഹത്തെ പ്രസംഗത്തിനു ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

> ‘നിങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഇന്ത്യാക്കാർ നിസ്സാരൻമാരാണ്. അവർ കറുത്തവർഗ്ഗക്കാരാണ്. അതിനാൽ ഒരു ഇന്ത്യാക്കാരനായ എനിക്ക് നിങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിൽ കടന്നുവരുവാൻ ഭയവും സങ്കോചവും തോന്നുന്നു.’

7 ‘റഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകൾ’

1930-ൽ അദ്ദേഹം സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ സന്ദർശിച്ചു. തന്റെ അനുഭവങ്ങളെപ്പറ്റി ‘പ്രവാസി’ എന്ന ബംഗാളി മാസികയിൽ ‘റഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകൾ’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹമൊരു ലേഖന പരമ്പര പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു. ഒരു കത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി:

> ‘അവസാനം ഞാൻ റഷ്യയിലെത്തിയിരിക്കുന്നു. മറ്റു രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നെല്ലാം വ്യത്യസ്തമായ, അത്ഭുതങ്ങൾ നിറഞ്ഞ ഒരു നാടാണിത്. അവർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ, ഒരു ജനതയെ മുഴുവൻ തട്ടിയുണർത്തിയിരിക്കുന്നു... അദ്ധ്വാനിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് എല്ലാത്തരം ജീവിത സൗകര്യവും ലഭിക്കുന്നു; വിദ്യാഭ്യാസവും വിശ്രമത്തിനുള്ള അവകാശവും ലഭിക്കുന്നു.’

മറ്റൊരു കത്തിൽ അദ്ദേഹം എഴുതി:

> ‘അജ്ഞതയുടെ അടിത്തട്ടിൽ മർദ്ദിതരും അപമാനിതരുമായി കിടന്നിരുന്ന ലക്ഷക്കണക്കിനുള്ള ജനങ്ങളെ വെറും പത്തുകൊല്ലങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാനും അവരെ അഭ്യസ്തവിദ്യരാക്കാൻ മാത്രമല്ല, ആത്മാഭിമാനമുള്ള മനുഷ്യരാക്കിമാറ്റാനും അവർക്കു സാധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന യാഥാർഥ്യം എന്റെ സ്വന്തം കണ്ണുകൊണ്ട് കണ്ടില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാനൊരിക്കലും വിശ്വസിക്കുമായിരുന്നില്ല.’

ഈ കത്തുകൾ യുവാക്കന്മാരെ ആവേശം കൊള്ളിക്കുകയും ലോകകാര്യങ്ങളേയും ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യസമരത്തേയും പുതിയൊരടിസ്ഥാനത്തിൽ നോക്കിക്കാണാൻ അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതുകൊണ്ട് പരിഭ്രമിച്ച ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണാധികാരികൾ ‘റഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള കത്തുകളുടെ’ ഇംഗ്ലീഷ് പരിഭാഷ നിരോധിച്ചു. ഇന്ത്യ സ്വതന്ത്രമയതിനുശേഷം മാത്രമാണ് ആ നിരോധനം നീക്കംചെയ്യപ്പെട്ടത്.

പക്ഷേ, അതു കാണാൻ അദ്ദേഹം ജീവിച്ചിരുന്നില്ല. 1941 ആഗസ്റ്റിൽ, തന്റെ 81-ാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം അന്തരിച്ചു.

8 ടാഗോറിനെപ്പറ്റി നെഹ്റു

ഇന്ത്യയുടെ ആത്മാവിന് രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ നൽകിയ സംഭാവനകളെപ്പറ്റി ജവഹർലാൽ നെഹ്റു ഇങ്ങനെ എഴുതുകയുണ്ടായി:

> ‘ഇന്ത്യയുടെ മനസ്സിൽ, വിശേഷിച്ച് വഴിക്കുവഴി വളർന്നുവരുന്ന തലമുറകളുടെ മേൽ, അദ്ദേഹം ചെലുത്തിയ സ്വാധീനത വമ്പിച്ചതാണ്. താൻ തന്നെ എഴുതിപ്പോന്ന ഭാഷയായ ബംഗാളിയെ മാത്രമല്ല, ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ അധുനികഭാഷകളേയും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളാണ് ഒട്ടൊക്കെ ആകൃതിപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. പൗരസ്ത്യപാശ്ചാത്യദർശനങ്ങളുടെ സുഭഗസമ്മേളനം സാധിക്കുവാനും ഇന്ത്യൻ ദേശീയത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനങ്ങളെ വിശാലതരമാക്കുവാനും, മറ്റേതൊരു ഇന്ത്യക്കാരനേക്കാളുമേറെ അദ്ദേഹം സഹായിച്ചു. രാഷ്ട്രാന്തരീയ സഹകരണത്തിൽ വിശ്വസിച്ചും അതിനുവേണ്ടി പ്രയത്നിച്ചും ഇന്ത്യയുടെ സന്ദേശം ഇതര രാജ്യങ്ങളിലെത്തിച്ചും, അവയുടെ സന്ദേശങ്ങൾ തന്റെ സ്വന്തം ജനങ്ങൾക്കായി കൊണ്ടുവന്നു നൽകിയും പോന്ന അദ്ദേഹം ഇന്ത്യയുടെ സാർവാതിശായിയായ അന്താരാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകനായിരുന്നു. എന്നാൽ, തന്റെ ഈ അന്താരാഷ്ട്രീയത്വമൊക്കെയുണ്ടായിട്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലുകൾ എന്നും ഇന്ത്യയുടെ മണ്ണിൽ ഊന്നി ഉറച്ചുനിന്നു.’ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സാകട്ടെ, ഉപനിഷത്തുകളുടെ ജ്ഞാനം നിറഞ്ഞു വഴിയുന്നതായിരുന്നു. സാധാരണവളർച്ചയുടെ ഗതിക്കു വിപരീതമായി, പ്രായം കൂടുന്തോറും അദ്ദേഹം വീക്ഷണഗതിയിലും അഭിപ്രായങ്ങളിലും ഏറെയേറെ തീവ്രവാദിയായിത്തീർന്നു. സ്വതേ ഉറച്ച വ്യക്തിത്വവാദിയായെങ്കിലും അദ്ദേഹം റഷ്യൻ വിപ്ലവത്തിന്റെ മഹനീയ നേട്ടങ്ങളുടെ ഒരാരാധകനായിത്തീർന്നു. വിശേഷിച്ചു വിദ്യാഭ്യാസം, സംസ്കാരം, ആരോഗ്യം, സമത്വബോധം എന്നിവയുടെ പ്രചാരം സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ നേട്ടങ്ങളുടെ. ദേശീയത്വം ഇടുങ്ങിക്കൊണ്ടേവരുന്ന ഒരു സിദ്ധാന്തമാണ്; ആധിപത്യം വഹിക്കുന്ന ഒരു സാമ്രാജ്യവുമായി ഇടയുന്ന ഒരു ദേശീയത്വമാകട്ടെ, എല്ലാത്തരം വ്യർത്ഥതാബോധങ്ങളേയും മനോവികാരക്കുഴപ്പങ്ങളേയും സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജനങ്ങളെ അവരുടെ ഇടുങ്ങിയ ചിന്താസരണികളിൽനിന്ന് കുറേയൊക്കെ പുറത്തേക്കു തള്ളിനീക്കുകയും, അവരെക്കൊണ്ടു മനുഷ്യത്വത്തെ സംബന്ധിച്ച വിശാലതരങ്ങളായ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് ചിന്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുവെന്നതാണ്, ടാഗോർ — മറ്റൊരു വിതാനത്തിൽ ഗാന്ധിചെയ്തതുപോലെ — ഇന്ത്യയ്ക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ള വമ്പിച്ച സേവനം. ഇന്ത്യയിലെ മഹാനായ മനുഷ്യത്വവാദിയായിരുന്നു ടാഗോർ.’

□

കെ. ദാമോദരൻ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ കേരളത്തിലെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിൽ ഒരാളും മാർക്സിസ്റ്റ് സൈദ്ധാന്തികനും എഴുത്തുകാരനുമായിരുന്നു കെ. ദാമോദരൻ (ഫെബ്രുവരി 25, 1904–ജൂലൈ 3, 1976). മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തിരൂർ വില്ലേജിൽ പൊറൂർ ദേശത്ത് കീഴേടത്ത് എന്ന സമ്പന്ന നായർ കുടുംബത്തിൽ കിഴക്കിനിയേടത്ത് തുപ്പൻ നമ്പൂതിരിയുടേയും കീഴേടത്ത് നാരായണി അമ്മയുടേയും മകനായാണ് ദാമോദരൻ ജനിച്ചത്. കേരള മാർക്സ് എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. 'പാട്ടബാക്കി' എന്ന നാടകരചനയിലൂടെയും അദ്ദേഹം പ്രശസ്തനായി. കോഴിക്കോട് സാമൂതിരി കോളേജിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളോട് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. നിയമലംഘന പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു.

കാശിവിദ്യാപീഠത്തിലെ പഠനകാലഘട്ടം മാർക്സിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളോട് താൽപര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തികഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനായാണ് കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. പൊന്നാനി ബീഡിതൊഴിലാളി പണിമുടക്കിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു. നവയുഗം വാരികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാർട്ടി പിളർന്നപ്പോൾ സി. പി. ഐ.-യിൽ ഉറച്ചുനിന്നെങ്കിലും അവസാനകാലത്ത് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും അകന്നു. ജവഹർലാൽ നെഹ്റു സർവ്വകലാശാലയിൽ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചരിത്രം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പഠനത്തിനിടെ 1976 ജൂലൈ 3-ന് അന്തരിച്ചു. പദ്മം ജീവിതപങ്കാളിയായിരുന്നു.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണു ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

കെ ദാമോദരന്റെ സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ 4

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

1. മണ്ണിനടിയിലെ അത്ഭുതങ്ങൾ
2. ആര്യന്മാരുടെ വിജയം
3. പ്രാചീനേന്ത്യയുടെ സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ പരിവർത്തനങ്ങൾ
4. തത്വചിന്തയുടെ ആരംഭം
5. ആസ്തികരും നാസ്തികരും
6. ലോകായതദർശനം
7. സാംഖ്യദർശനം
8. യോഗദർശനം
9. വൈശേഷികദർശനം
10. ന്യായദർശനം
11. മീമാംസ
12. ജൈന-ബുദ്ധമതങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലം
13. ജൈനദർശനം
14. ബൗദ്ധദർശനം
15. ബൗദ്ധദർശനത്തിന്റെ വളർച്ചയും അധഃപതനവും
16. പ്രാചീനേന്ത്യയിലെ സാഹിത്യവും കലയും ശാസ്ത്രവും
17. ഇന്ത്യയിലെ ഫ്യൂഡലിസം
18. ഹിന്ദുമതം
19. ശങ്കരാചാര്യരുടെ അദ്വൈതവാദം
20. വിശിഷ്ടാദ്വൈതവും ദ്വൈതവും
21. ഫ്യൂഡൽ വ്യവസ്ഥയിൽ പുതിയ സാമൂഹ്യശക്തികൾ
22. ഭക്തിപ്രസ്ഥാനം
23. ബ്രിട്ടീഷ് ഭരണം
24. ആയിരത്തെണ്ണൂറ്റി അമ്പത്തിയേഴ്
25. ദേശീയ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ മതപരിഷ്കരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ
26. സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ
27. ശ്രീ നാരായണ ഗുരു
28. ദേശീയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുന്നേറ്റം
29. ലോകമാന്യതിലകനും അരവിന്ദഘോഷും
30. രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ
31. മഹാത്മാഗാന്ധി
32. ദാർശനികരംഗത്തെ വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ
33. പുതിയൊരു തത്വശാസ്ത്രത്തിലേക്ക്

വെബ് പതിപ്പു കണ്ണികൾ

1. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 1
2. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 2
3. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 3
4. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 4
5. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 5
6. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 6
7. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 7
8. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 8
9. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 9
10. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 10

സായാഹ്ന ഫൗണ്ടേഷൻ, ജഗതി, തിരുവനന്തപുരം 695014